

תפיסותיהם של מורים בבתי הספר היסודיים את המעבר ללימוד מקוון בשעת חירום (פוסטר)

חגית מישר-טל
מכון טכנולוגי חולון
hagitm@hit.ac.il

מירית אלימלך
מכון טכנולוגי חולון
miritelim92@gmail.com

הדס גליקו
מכון טכנולוגי חולון
hadas.galico@gmail.com

Elementary School Teachers' Conceptions of the Transition to Online Learning in a Time of Emergency (poster)

Hadas Galico   **Mirit Elimelech**   **Hagit Meishar-Tal**
Holon Institute of Technology   Holon Institute of Technology   Holon Institute of Technology
hadas.galico@gmail.com   miritelim92@gmail.com   hagitm@hit.ac.il

Abstract

The spread of COVID-19 has led to closing schools worldwide and the transition to remote learning of over a billion elementary and high school students globally. During this challenging time, over 60% of learning is done using remote learning online platforms. However, many teachers are inexperienced in the online teaching methods, thus forcing them to make changes and adapt, which in turn has created several challenges for them. This essay examines elementary school teachers in Israel and their perceptions of transitioning to remote learning during a state of emergency. The study evaluated eleven interviews with Israeli elementary school teachers. In conclusion, the study found that the use of technological tools in remote learning was a central methodic axis in Israel's elementary schools. The study also found that the changes brought on by remote learning created many challenges for teachers, students, and parents alike. These challenges include the students' difficulties with independent learning, teachers' technological literacy difficulties, and redefining relationships with students and parents, which have led to a significant shift in boundaries and forms of communication. On the other hand, it created higher transparency in knowledge availability and forced teachers to significantly improve their technological literacy. The growing pains of change are still very much apparent in this new learning process, and, teachers face a great deal of burden as those at the front of teaching. The Israeli education system is required to examine and adopt a suitable model that will fit teachers' current needs to create an effective educational system.

Keywords: COVID-19, Distance learning, Elementary school.

תקציר

התפשטות מגפת הקורונה בישראל ובעולם הובילה לסגירת בתי הספר ולמעבר ללימודים מרחוק של למעלה ממיליארד ורבע תלמידי בתי ספר יסודיים ותיכונים ברחבי העולם. כאשר מעל ל-60% מהלימודים מתבצעים על פלטפורמות מקוונות של למידה מרחוק. עם זאת, מורים רבים אינם מנוסים בלמידה מרחוק והשינוי בשיטת הלימוד יצר עבורם אתגרים וקשיים רבים. מחקר זה בחן את תפיסותיהם של מורי בתי הספר היסודיים את המעבר ללימוד מקוון מרחוק בשעת חירום בישראל. המחקר בוצע בשיטה איכותנית באמצעות ראיון חצי מובנה עם אחד עשר מורי

יסודי מרחבי הארץ המשמשים כמורים ו/או מחנכי כיתות. על פי ממצאי המחקר הלמידה בחירום בישראל כיום כוללת שילוב נרחב של כלים טכנולוגיים ללמידה מרחוק ובמרכזם אפליקציות שיחות הווידאו המקוונות שהפכו לציר מרכזי בתהליך הלמידה. השינוי בתהליך הלמידה הצביע על קושי בהתמודדות עם למידה עצמאית של תלמידים בבית וקשיי נגישות ואוריינות טכנולוגית של המורה, התלמיד וההורה. מאידך, חל גידול בשקיפות, בזמינות ובניהול הידע הלימודי לצד גידול ביצירת ידע מקוון ושימוש בשורה של כלים טכנולוגיים חדשים בהוראה. מבחינת התמודדות עם השינוי מצא המחקר כי המורים, כמי שנמצאים בשורה הראשונה של השינוי בתהליך הלמידה בחירום, מתמודדים עם עומס תקשורתי גדול עם התלמידים וההורים. על פי הממצאים חל שינוי חד במעמד של המורים בקרב ההורים והילדים ובאופי הקשר שהם מנהלים עימם ונמצא כי, במקביל להוראה משמשים המורים גם כתומכים רגשיים, מקצועיים וטכניים. השינוי במעמד המורה הוביל להיטשטשות של גבולות הזמן והמרחב האישי של המורים בתקשורת עם הילדים וההורים והתבטא בגידול בשימוש באפיקי תקשורת דיגיטלית אישית וקבוצתית והרחבת התקשורת עם ההורים והתלמידים אל משך כל שעות היום. וזאת, בנוסף לממצאים של ניסיונות של ההורים להתערב במהלך השיעור המתקשב בזום. עוד מצא המחקר כי, התלמידים התמודדו עם קשיים בנגישות למחשב ובעיות תשתית שונות ולעיתים בצורך של הורה מלווה בתהליך הלמידה המקוון, וסיוע בשימוש במחשב. בנוסף עלה מהראיונות קושי רגשי של תלמידים בשימוש במצלמה בתהליך הלמידה ודיווח על ילדים שלא התחברו מרבית הזמן בתקופה זו. מבחינת הסיוע של המערכת העידו המורים כי הם קיבלו סיוע מקצועי וטכנולוגי מגורמים שונים בבית הספר, ההנהלה, הסגל, אחראי תקשוב, הורים שהתנדבו ללמד וקורסים מקוונים שהציע משרד החינוך. עם זאת, הצביעו הממצאים על כך שהמורים חשו שמערכת החינוך לא נערכה היטב למשבר. במישור הנפשי העלו הממצאים כי רק חלק מהמורים קיבלו סיוע נפשי ורגשי בהתמודדות. ממצאי המחקר עד כה מצביעים על צורך בהגדלת התמיכה המקצועית, הרגשית והטכנית בתלמידים ובמורים בחירום ובנוסף, ביצוע התאמות והכשרות של מורים ותלמידים במסגרת הלמידה מקוונת בזמן המשבר. וזאת, על מנת להקטין את העומס על סגל ההוראה ויצירת תהליך למידה אפקטיבי בזמן חירום עם התמשכות מגפת הקורונה בישראל בעולם.

מילות מפתח: מגפת הקורונה, למידה מרחוק, בתי הספר היסודיים.

מקורות

- ודמני, ר. (2012). דפוסי שינוי והתפתחות בתפיסות מורים את משמעות ההוראה והלמידה בסביבות מבוססות טכנולוגיה. **דפים : כתב עת לעיון ולמחקר בחינוך**, 54, 167-192. אוחר בתאריך 03.07.2020 מאתר : http://library.macam.ac.il/study/pdf_files/d10926.pdf
- משרד החינוך. (2020). **חירום בזמן אמת. נהלים והנחיות להתנהלות ולמידה ברחוק בחירום**. אוחר בתאריך 03.07.2020 מאתר : https://meyda.education.gov.il/files/lmida_herum/nohal_cherum_zman_01012020.pdf
- פרוטוקול ישיבה מס' 2020-211397 של הוועדה לענייני ביקורת המדינה, הכנסת ה-23, 3 (22 ביולי 2020). אוחר בתאריך 28.09.2020 מאתר : <https://main.knesset.gov.il/Activity/committees/StateControl/Pages/CommitteeProtocols.aspx?ItemID=2142754>
- קורץ, ג., לב, נ. וטבנצ'יק, א. (2016, פברואר). **עמדות מנהלים וסגני מנהלים בבתי ספר יסודיים כלפי יישום תכנית התקשוב הלאומית**. הרצאה בכנס צי"ס : האדם הלומד בעידן הטכנולוגי, האוניברסיטה הפתוחה, רעננה. אוחר בתאריך 03.07.2020 מאתר : https://www.openu.ac.il/innovation/chais2016/e3_7.pdf
- UNESCO, (2020) Distance Learning Denied. World Education Blog. Retrieved July 3, 2020, from: <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/05/15/distance-learning-denied/>
- Whalen, J. (2020). Should Teachers be Trained in Emergency Remote Teaching? Lessons Learned from the COVID-19 Pandemic. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 189-199.
- Zhang, W., Wang, Y., Yang, L., & Wang, C. (2020). Suspending classes without stopping learning: China's education emergency management policy in the COVID-19 Outbreak.